

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Bellegambe è Societate Jesu Theologi,
Enchiridion Theologo Practicum Tripartitum, De Ivbilæo
Ecclesiastico**

Bellegambe, François

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Sectio VII. De Confessione Et Communione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42093

184 P. 3. De Jubilæo extraordinario.
nium, possunt tamen dare eleēmosy-
nam: quia habent usum cum faculta-
te liberâ transferendi dominium, &
alienandi; quod sufficit ad veram da-
tionem eleēmosynæ n. 117.

S E C T I O VII.
DE CONFESSIOE ET COM-
MUNIONE

Q U A E S T. I. An, & quæ Confessio re-
quiratur?

R E S P. I. Si lucraturus Jubilæum,
non sit conscius peccati mortalis; ex
communiori sententiâ S. Antonini p.
1. tit. 10. c. 3. §. 5. Paludani, Navarri
Notab. 18. n. 18. Suarez disp. 52. sect. 4.
Bellarmini De Indulg. l. 1. c. 13. Lessii
De Indulg. c. 6. dub. 5. Benzoni, Filliu-
cii, Coninck, Layman, & aliorum
innumerorum, inquit Lugo n. 100,
quos congerunt & sequuntur Diana
p. 1. tr. De Bulla Cruciate, R. 107. Abel-
ly Episcopus Ruthenensis De Indulg.
sect. 3. n. 3. Bonacina q. 1. pu 5. n. 7. &c.
non requiritur confessio,

Ratio

S. 7. De Confessione & Commun. 185

Ratio est : Quia usus Ecclesiæ habet, ut, quando præscribit confessionem, intelligat confessionem mortalium, ut constat ex Cap. *Omnis utriusque Sexus*, De Pœnit. & Remiss. in quo utique non præcipitur nisi confessio mortalium; ut etiam declarat Conc. Trid. Sess. 4. c. 5.

Igitur Confessio pro Jubilæo non requiritur per se, sicut Communio; sed velut medicina & dispositio ad statum gratiæ, & ad fructuosam Communionem. Et Papa loqui videtur (ait Laurentius Portel Dub. Regular. v. Indulgentia n. 6.) suppositivè, si scilicet indiget confessione, ut major pars Fidelium semper indiget.

Nihilominus tutius omninò est, confiteri, etiamsi nullius novi peccati mortalis habeatur conscientia; cum illam confessionem ut conditionem, adeoq; necessariam, requirant non pauci; ut Emm. Rodriguez Sum. c. 184, n. 12. Sanchez De Matrîm. l. 8. disp. 15. n. 19. Zecchius De Indulg. c. 2. Fernandez
Nun-

186. P. 3. De jubileo extraordinario.

Nuñus, & alii apud Dianam *suprà*, Gobatum n. 158. Et hoc etiam laudent Filliucius & alii, inter quos sic loquitur Henriquez l. 7. c. 12. n. 2. Tutius est confiteri saltem aliquod veniale: Indulgentiæ enim sunt explicanda ut sonant; & Papa videtur inducere ad confessionem supererogationis: ut tutiori remedio in gratiâ constitutus impetret finem, ob quem conceditur Indulgentia.

R. 2. Non sufficit confessio sacrilega, uti nec sufficit communio sacrilega. Et de hoc utroque, nulla jam potest esse dubitatio, quidquid aliqui olim contrarium docuerint. Alexander siquidem VII. damnavit hanc propositionem: *Qui facit confessionem voluntariè nullam, satisfacit præcepto Ecclesiæ: & Innocentius XI. hanc: Præcepto Communionis annuæ satisfacit per sacrilegam Domini manducationem.*

Nempe Ecclesia requirit Confessionem & Communionem, quales præcepit & requirit Christus Dominus: Christus autem præcepit & requirit

requirit Confessionem & Communionem bonas & fructuosas, & non sacrilegas. Accedit, quod per Confessionem & Communionem sacrilegas non obtineatur finis à Pontifice intentus, scilicet plena cum Deo reconciliatio & conjunctio.

Non est autem idem de Confessione informi, (ait Suarez to. 4. disp. 52. sect. 3. n. 6. fine) si alioqui valida sit: nam, cum ista sit vera confessio, sufficit ad effectum consequendam Indulgentiam, dummodò postea, eo nimirum tempore, quo effectus Indulgentiae obtinendus est, homo jam sit gratiam consecutus, vel per contritionem, vel per aliud Sacramentum.

Sed, Quid, si quis ex invincibili facti vel juris ignorantia putet se esse legitime confessum; cum tamen, aliqua de causa ipsi ignota, confessio non valeret; vel haberet aliqua peccata, quae tamen citra peccatum, nondum fuit confessus: obrineretne ille Indulgentiam?

Respondent obtenturum Navarrus Notab. 18. n. 15. & cum eo Zecchius De Indulg. c. 3. n. 4 & cum Benzoni Lorichius

188 P. 3. De Jubilæo extraordinario.

Lorichius v. *Jubilæus Annus* n. 21. Nec videtur multum dissentire Suarez *sect. 4.* si attentè legatur.

Idem, propter ejusdem Navarri authoritatem, Henriquez *l. 7. c. 10. ad Litt. n. Emm.* Rodriquez, Fernandez, & alii, apud Simonem Pourré *p. 2. c. 1. n. 10.* consentientem, & Gobatum *n. 159.* non improbantem, dicunt de eo, qui vel non potuit confiteri, vel bonâ fide existimavit non requiri confessionem, vel confessus est quidem legitimè, sed tamen ob Confessarii improbitatem erroremve alium, absolutus non est.

Confirmari potest hæc opinio ex præsumpta Pontificis voluntate; ut in simili semel atque iterum loquitur Emm. Rodriquez *Sum. p. 1. c. 184.* dicens, secundum Glossam quandam communiter receptam, debere teneri pro lege, quod verisimiliter Legislator responderet interrogatus.

R. 3 Si Bulla concederet Indulgentiam verè pœnitentibus, seu, contritis, & confessis, non requirens Communionem.

munitionem, ut solet concedere Bulla Jubilæi Anni Sancti; censent quidem S. Antoninus *sup.* §. 5. Navarrus *Notab.* 18. Bellarminus, Zecchius, Lessius *n.* 48. Layman. *c.* 6. *n.* 7. Abelly, & alii cum Adriano, Cajetano, Cordubâ, &c. requiri confessionem mortalium, si quæ habeat lucraturus. At Paludanus, Gerson, Panormitanus, Angelus, Silvester *v.* *Indulg.* *n.* 20. & alii apud eundem Bellarminum & alios, existimant sufficere contritionem cum proposito confitendi tempore debito secundum Ecclesiæ præceptum; aut, secundum aliquos, cum confessione prius etiã longo tempore factâ ante statum novum in mortali.

Suarez *disp.* *illâ* 52. *sect.* 4. *n.* 12. & *seqq.* posteriorem quidem Paludani, Gersonis, & aliorum sententiam existimat probabilem; existimat tamen ipse probabiliùs verba illa, *contritis & confessis*, accipienda esse non copulativim, sed divisim & distributivè, id est, tam contritis, nempe contritione perfectâ, quàm confessis.

Et hanc Suarezii sententiam;
pro-

probabilissimam merito existimal
 Castropalao pu. 9. n. 22. Gobat n.
 254. secutus tamen num. preced. eos
 qui requirunt actualem confessio-
 nem. Certè particula & potest, &
 sæpè solet accipi distributivè, sicut
 accipitur ex. gr. in Bullâ Cœnæ §.
 14. ubi dicitur: *Excommunicamus Can-*
cellarios, & Consiliarios Regum, &c.
 Et Pontifex verbis illis, non videtur
 aliam dispositionem exigere, quàm
 quæ necessaria est, ut thesaurum Ec-
 clesiæ applicare possit. Ista autem
 dispositio haberi potest tam per con-
 tritionem perfectam, quàm per con-
 fessionem actualem,

Suadendum tamen, ut addatur
 confessio actualis, ut etiam monet Sil-
 vester *supr.* Quia, inquit, plerumq; homi-
 nes, maximè seculares, credunt se contri-
 tos, & tamen non sunt contriti: qui per
 confessionem, de attritis fiunt contriti.
 Quod ultimum dictum non sic intelli-
 gendum est, quasi per Sacramentum
 Attritio fiat Contritio, scilicet per-
 fecta; (hoc enim impossibile est;

cum attritio & contritio sint actus
specie distincti) sed quòd, positâ at-
tritione cum Sacramento, obtineatur
justificatio, sicut fuisset obtenta per
contritionem: & sic Sacramentum
facit de attrito contritum, non quo-
ad rem, sed quoad effectum.

Nota autem, etiam in scientiâ
exigente actualem confessionem,
non exigere Pontificem contritio-
nem necessariò perfectam, copula-
tim cum Sacramento; sed conten-
tum esse contritione qualicumque,
modò ea cum Sacramento sufficiens
sit ad justificationem; qualis est at-
tritio, quæ à Conc. Tridentino dici-
tur contritio imperfecta, non quòd
non sit vera & propria species contri-
tionis à se recensitæ *cap. 3.* inter par-
tes essentielles Sacramenti Pœniten-
tiæ, & *cap. 4.* definitæ ac divisæ; sed
quòd imperfecta sit respectivè ad il-
lam contritionis speciem, quæ chari-
tate formata est. Sic brutum est per-
fectè animal, licèt imperfectum re-
spectivè ad hominem.

192 P. 3. De Jubilao extraordinario.

Q. 2. An unica confessio sufficiat?

R. Per se, unica sufficit; per accidens tamen, altera potest requiri, & quidem necessario; ut, si facta confessione, labatur quis antequam communicet, in novum peccatum lethale; aut, si recordetur ante communionem peccati lethalis inculpabiliter omitti, &c. Sed non requiritur confessio illius peccati, vi Jubilæi: Tum quia Bulla Jubilæi non exigit nisi unam confessionem: Tum quia, qui in Paschate ritè confessus est, non tenetur isto anno iterum confiteri, si incidat in novum mortale, aut recordetur peccati omitti, ut est communior sententia, de quâ alibi.

Sufficit ergo ut ille de novo peccato, in quod lapsus est, conteratur ante ultimum opus è præscriptis per Jubilæum: quamquàm tutius sit & suadendum ut fiat confessio. Ita Nunus, Granadus, Præpositus, approbati à Dianâ p. 5. tr. 12. R. 1. Bonacina q. 1. pu. 5. n. 9. Lugo n. 101. Gobat n. 157. contra Cordubam De Indulg. q.

28. Sua-

28. Suarem *sup n. 7. Filiucium. tr. 8. n. 147.* (qui pro aliâ sententiâ citat etiam Gersonem) Graffium, & alios; quibus Castropalao *pu. 9. n. 24.* consentit casu novi mortalis admissi, *num. verò 25.* dissentit casu mortalis inculpabiliter omisfi.

Q. 3. *Quandonam possit fieri confessio?*

R. 1. Potest fieri Sabbatho, imò feriâ sextâ ante primam Dominicam, seu uno alterove die antequam liceat alia opera peragere Layman *c. 8. n. 6.* testans nullum esse de hac re dubium, eò quòd, propter multitudinem Pœnitentium, ita ferat Ecclesiarum praxis: & quia, ex communiore sententiâ, confessio non requiritur in illo, qui non est sibi conscius peccati mortalis, qualis supponitur esse qui post confessionem prius factam communicabit die Dominico aut alio die intra septimanam. Laymanum sequitur Gobat *n. 161. Castropalao pu. 10. §. 3. n. 2. fine.*

R. 2. Potest fieri eâ Dominicâ, quâ fit Communio, adeoq; Domini-

I

câ im-

194 P. 3. De Jubilao extraordinario.
câ immediatè sequenti jejunia. Est
jam communis sententia, & praxis
Fidelium, etiam Romæ. Et hoc de-
claratum fuisse à Gregorio XIII, di-
cit Dianap. 2. tr. 1. miscell. R. 28. Et
verba ipsa Bullæ satis indicant, con-
fessionem posse conjungi per modum
unius cum Communione.

R. 3. Si in Jubilao exprimatur, ut
ante omnia confiteantur, tutius esset
præmittere confessionem ante reli-
qua opera Jubilæi. Sed intentio Pa-
pæ non videtur esse, nisi ut intra tem-
pus Jubilæi, ante vel post cæteras di-
ligentias, fiat confessio ab eo qui po-
test, tanquam res inter cæteras præ-
cipua. Ita Henriquez l. 7. c. 12. n. 21
Consentit Sà v. *Indulgentia*, n. 13. ita
loquens: *Cùm dicitur in Jubilao*, ut
quisque antea confiteatur, sufficit confite-
ri intra tempus Jubilæi.

Similiter dicendum, cùm Bulla
Anni Jubilæi dicit, *Qui confessi vi-
sitaverint &c.*, scilicet, confessionem
non esse necessariò præmittendam
visitationibus Ecclesiarum: quam
vis

vis Navarrus De Jubileo Notab. 32. n. 39. censeat contrarium, saltem si adfit justa copia confitendi; item Benzoni & Pollachus apud Dianam p. 5. tr. 12. R. 30. dissentiente incum aliis à se citatis.

Q. 4. Quo die obeunda sacra Communio?

R. Attendendus est Bullarum tenor. Aliquæ nullum diem obeundæ Communioni determinant expressè: sed dicunt præcisè, *Sacrâ Communione refecti*; aut, *Qui primo die Dominico, vel secundo, vel alio die dictarum hebdomadarum, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum devotè sumpserint*. Et nunc, ut patet, Communio potest fieri quolibet die intra alterutram hebdomadam.

Idem dicendum videtur, si Bulla exprimat: *Qui confessi, sequenti saltem die Dominico, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint*. Intendit enim solùm ut non differatur Communio ultra tertiam Dominicam. De quo videri potest Lugo n. 105. & seqq. Gobat n. 179.

Alia Bullæ, maximè recentiores, sic habent: *Qui peccata confessi, ac die Dominicâ immediatè sequenti, vel alia die infra eandem hebdomadam sacrâ Communionem refecti fuerint.* Et tunc videtur clarum, Communionem obeundam esse aliquo die hebdomadæ, quæ fuit jejunatum, aut Dominico immediatè sequenti jejunia; quamvis aliqui, teste Alloza, v. *Indulgentia, sect. 4. n. 3.* asserant, ad feriam secundam (post jejunia) differri posse Communionem. Sed verba bullæ accipienda sunt ut sonant, & non extendenda nisi ex intentione, saltem rationabiliter præsumptâ, Jubilæum concedentis. Itaque qui non potest intra istud tempus communicare, petat commutationem aut prorogationem; de quâ *sect. seq.*

Q. 5. Utrùm expediat, præmittere Communionem aliis operibus præscriptis, an postponere?

R. Aliis placet, consultius esse præmittere, ut ex fructu per Communionem acquisito reliqua opera digniora

digniora fiant : Aliis è contrario ,
postponere, ut omnia opera injuncta
ad sacram Communionem dispo-
nant; qua suscepta, securius indulgen-
tia obtineatur.

Quod ergo curare debet lucrari
cupiens Jubilæum, potissimum est, ut
liber à peccato mortali , omnia ope-
ra injuncta exequatur. Quare, si mor-
tali gravatum se sentiat , expedit an-
te omnia confessionem præmittere ,
& postmodum reliqua exequi , ut vi-
delicet ea perficiat in statu gratiæ: sic
enim erunt illa meritoria & satisfac-
toria , habebuntque majorem vim
impetrandi , ac denique certio-
rem reddent de impetrandâ ipsâ In-
dulgentiâ.

Q. 6. An Communio præscribatur om-
nibus lucraturis Jubilæum ?

R. Affirmativè. Unde qui ob æ-
tatem, ut pueri, vel ob aliud impe-
dimentum, v. g. tussim, vomitum,
&c. communicare non possunt ,
egent commutatione. Non igi-
tur

198 P. 3. De Jubileo extraordinario.
tur satisfacerent pueri per commu-
nionem spiritualem, nisi hæc subro-
gata esset à potente commutare; ut
rectè observat Dianap. 5. tr. 12. R. 17.
cum Fausto, contra Fernandez &
Zanardum.

Rectè etiam monet Layman l. 5.
tr. 4. c. 4. n. 3. post Henriquez l. 8. c. 42.
puerostempore Jubilæi faciliùs ad-
mittendos esse ad sacram Commu-
nionem, ritè instructos.

SECTIO VIII.

DE COMMUTATIONE, ET PRORO-
GATIONE OPERUM PRÆSCRI-
PTORUM.

QUÆST. I. *Quis possit commutare,
& prorogare?*

R. 1. Non potest quis propriâ au-
thoritate ullum ex operibus præscri-
ptis commutare in aliud, etiam me-
lius; multò minùs prorogare. Patet
ex Bullis, & ex Praxi.

R. 2. Potest Confessarius approba-
tus juxta dicenda *Seçt. sequenti*; sed

non